

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

**РЕСУРСНІ ЕЛЕМЕНТНІ КОШТОРИСНІ НОРМИ
НА РЕСТАВРАЦІЙНО-ВІДНОВЛЮВАЛЬНІ РОБОТИ**

Збірник 13

Реставрація і відтворення різьблення по дереву

ДБН Д.2.5-13-2001

Видання офіційне

**Державний комітет будівництва, архітектури
і житлової політики України
/Держбуд України/**

Київ 2001

РОЗРОБЛЕНІ:

Українським державним науково-дослідним та проектним інститутом "УкрНДІпроектреставрація"

**ВНЕСЕНІ ТА
ПІДГОТОВЛЕНІ ДО
ЗАТВЕРДЖЕННЯ:**

Управлінням реформування ціноутворення, методології експертизи і контролю вартості будівництва

РЕДАКТОРИ:

А.В. Беркута
П.І. Губень
В.Г.Іванькіна

ЗАТВЕРДЖЕНІ:

Наказом Держбуду України від 21.08.2001р. № 168 введені в дію з 1 жовтня 2001р.

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Ресурсні елементні кошторисні норми на реставраційно-відновлювальні роботи Збірник 13 Реставрація і відтворення різьблення по дереву	ДБН Д.2.5-13-2001 Замість ССН 84. Розділ 13
---	--

1 ТЕХНІЧНА ЧАСТИНА

1.1 Загальні вказівки

1.1.1 Дійсний збірник містить ресурсні елементні кошторисні норми на реставрацію ушкодженого і відтворення втраченого декоративного художнього різьблення по дереву в пам'ятниках культури.

1.1.2 Норми збірника передбачають виконання робіт з використанням деревини м'яких порід. До м'яких порід відносяться липа, вільха, береза звичайна, осика і тополя. До твердих порід - дуб, горіх, карагач, груша, клен, береза карельська і т.п.

При проведенні робіт з використанням твердої деревини до витрат праці робітників застосовуються коефіцієнти по таблиці 1 (п. 1.3.16);

При проведенні робіт з дуже твердою деревиною витрати праці робітників визначаються по індивідуальних нормах.

1.1.3 Роботи з реставрації і відтворення декоративного художнього різьблення виконуються різьблярами - реставраторами по:

- збереженим окремим деталям різьблення;
- об'ємним гіпсовим, пластиліновим чи глиняним моделям

1.1.4 Нормами збірника передбачена наступна класифікація складності орнаментального різьблення:

I категорія - просте різьблення повторюваного, прямолінійного геометричного малюнку, що включає наступні види робіт:

- для плоского різьблення - гравірування простого геометричного малюнку і прості геометричні візерунки з утопленням рельєфом;
- для рельєфного і прорізного різьблення - прості геометричні, прямолінійні орнаменти (плетінки, меандр) і профільовані тяги складних конфігурацій;
- для об'ємного різьблення - складно - профільовані об'ємні деталі, грановані й оброблені простими орнаментами

II категорія - різьблення середньої складності повторюваного, криволінійного малюнку, що включає наступні основні види робіт:

- для простого, рельєфного і прорізного різьблення - прості порізки з листів, іоніки, намист, і вірвовочки, прості розетки, криволінійні плетінки, ланцюжки і зображення простих ваз;
- для об'ємного різьблення - вази, ніжки столів, кронштейни та інші деталі, оброблені лускою, крученими і простими канелюрами, віночками з простих листів, простими порізками і найпростіші капітелі

III категорія - складне різьблення криволінійного малюнку що включає наступні основні види робіт:

- для плоского, рельєфного і наскрізного різьблення - фризи, порізки, розетки, пальметки і орнаменти, що складаються з акантових, дубових і пальмових листів, складного малюнку, зображення квітів, іонічні і коринфські пілястрові капітелі;
- для об'ємного різьблення - те ж на об'ємних вазах, фустах колон, ніжках столів, постаментах, об'ємні іонічні і коринфські капітелі і кронштейни з складним орнаментом

IV категорія - різьблення великої складності, неповторюваного, складного криволінійного малюнка, що включає наступні види робіт:

- для плоского різьблення - зображення складних гірлянд квітів, ваз, архітектурних елементів, арматур і пейзажів;
- для рельєфного різьблення - рокайли, картуші, складні арматури, емблеми, рослинні й інші натюрморти, пілястрові капітелі складного ордера, складного орнаменту картинні і дзеркальні рами й орнаменти з пейзажними зображеннями;
- для об'ємного різьблення - наскрізний - бра, постаменти, капітелі і вази стилю Ренесанс і Бароко, кручені з гірляндами русти колон, вівтарні сіни і врата наскрізного двостороннього рельєфу, а також зображення пейзажного характеру на поверхні об'ємних ваз.

Особливо складне різьблення - орнаментальні композиції в стилі Бароко, Рококо, Ампір і Ренесанс, маски людей і тварин. Барельєфи с зображенням тварин, птахів і людей і дуже дрібне орнаментальне різьблення, що утримує 20 і більш деталей в одному квадратному дециметрі

1.1.5. Норми груп 1 і 2 враховують рельєфне, наскрізне й об'ємне різьблення з висотою рельєфу до 5 см. При збільшенні висоти рельєфу до вартості трудовитрат застосовувати коефіцієнти по таблиці 1 (п.1.3.1; п.1.3.2; п.1.3.3).

При висоті рельєфу менш 5 см у дрібних складних деталях так само застосовувати коефіцієнти по таблиці 1(п.1.3.4).

1.1.6. Нормами групи 7 передбачена обробка поверхні різьблення .

1.1.7. Нормами збірника не враховується виконання робіт із захисного покриття різьблення . Ресурси на виконання таких робіт враховуються по нормах ДБН Д.2.5-14

1.1.8. Нормами збірника враховано:

- перенесення виробів і підношення матеріалів у межах робочого приміщення до 50 м;
- підготовка робочого місця;
- заправлення й заточення інструмента;
- заготівля болванок;
- висота рельєфу 5 см для наскрізного, рельєфного й об'ємного різьблення.

1.1.9 Норми збірника враховують різьблення, що має від 1 до 6 деталей малюнка в 1 дм² (під деталлю мається на увазі закінчений фрагмент-лист, геометрична фігура). При зміні кількості деталей у 1 дм² до витрат праці робітників застосовуються коефіцієнти по таблиці 1 (п. 1.3.15).

1.1.10 Різьблення об'ємних скульптур і скульптурних людей, тварин і птахів нормується по нормах 13-1-15 і 13-2-15 з урахуванням поправочних коефіцієнтів по таблиці 1 (п.1.3.2:-1.3.14).

1.1.11 Норми групи 6 передбачають розчищення поверхонь різьблення від масляно - лакових покриттів з кількістю шарів до 5. При збільшенні кількості шарів до норм витрат праці робітників застосовуються коефіцієнти по таблиці 1(п.1.3.15).

1.1.12 При відсутності моделі точної по малюнку і розмірам і при необхідності творчої доробки різьблення (наприклад, різьблення правої і лівої дзеркальної деталі по одній моделі) до норм витрат праці робітників застосовувати коефіцієнти по таблиці 1 (п. 1.3.8).

1.1 Правила обчислення обсягів робіт

1.2.1. Площа різьблення визначається:

- для плоскої, рельєфної і наскрізної - по проекції основи, обмеженої лінією, проведеною по найбільш наближеним виступаючим крапкам (без заліку замкнутих порожнеч);
- для об'ємного різьблення і скульптур підрахунок проводиться шляхом перемноження двох вимірів, один з яких (висота) - береться по проекції, а другий (ширина) - по огибу, що являється середнім значенням декількох вимірів.

1.2.2. Висота рельєфу визначається по висоті заготовки (болванки) форма якої повинна бути найбільш наближеною до форми готового виробу.

1.3 Коефіцієнти до ресурсних елементних кошторисних норм

Таблиця 1 - Коефіцієнти до ресурсних елементних кошторисних норм

Умови застосування	Номери груп (норм)	Коефіцієнти до норм
		витрат праці робітників
1	2	3
1.3.1 Збільшення висоти рельєфу від 5 до 8см	1(6-15), 2(6-15)	1,15
1.3.2 Збільшення висоти рельєфу від 8 до 12 см	1(6-15), 2(6-15)	1,3
1.3.3 Збільшення висоти рельєфу від 12 до 15 см	1(6-15), 2(6-15)	1,5
1.3.4 Висота рельєфу менше 5 см у дрібних складних деталях	1(6-15), 2(6-15)	1,25
1.3.5 Кількість деталей малюнка в 1 дм ² від 4 до 5 шт.	1,2	1,1
1.3.6 Кількість деталей малюнка в 1 дм ² від 6 до 10 шт.	1,2	1,2
1.3.7 Кількість деталей малюнка в 1 дм ² від 11 до 15 шт.	1,2	1,25
1.3.8 Відтворення народного різьблення з вибіркою й обробкою тла	8	1,15
1.3.9 Різьблення об'ємних скульптур і скульптурних людей, тварин і птахів при розмірі фігур менш 10 см	1(15), 2(15)	1,75
1.3.10 Різьблення об'ємних скульптур і скульптурних горельєфів людей, тварин і птахів при розмірі фігур від 10 до 20 см	1(15), 2(15)	1,50
1.3.11 Різьблення об'ємних скульптур і скульптурних горельєфів людей, тварин і птахів при розмірі фігур від 21 до 30 см	1(15), 2(15)	1,25
1.3.12 Різьблення об'ємних скульптур і скульптурних горельєфів людей, тварин і птахів при розмірі фігур від 31 до 40 см	1(15), 2(15)	1,0
1.3.13 Різьблення об'ємних скульптур і скульптурних горельєфів людей, тварин і птахів при розмірі фігур від 41 до 60 см	1(15), 2(15)	0,8
1.3.14 Різьблення об'ємних скульптур і скульптурних горельєфів людей, тварин і птахів при розмірі фігур більш 61 см	1(15), 2(15)	0,6
1.3.15 Розчищення поверхні різьблення від масляно-лакових покриттів на кожні наступні 3 шари понад 5	6	0,35
1.3.16 При використанні деревини твердих порід	до всіх норм	1,5
1.3.17 При відсутності моделі, точної малюнку і розмірам, а також при необхідності творчої доробки різьблення (наприклад, різьблення правої і лівої дзеркальної деталі по одній моделі)	1,2,3,5,8	1,2

2 НОРМИ

Група 1. Відтворення втраченого декоративного художнього різьблення

Склад роботи:

1. Підбір матеріалу й виготовлення болванок.
2. Нанесення малюнка.
3. Виконання різьблення з передачею характеру роботи старих майстрів.
4. Зачищення поверхні різьблення.

Вимірник: 1 дм² різьблення

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	плоске різьблення, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-1-1	13-1-2	13-1-3	13-1-4	13-1-5
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	2,84	3,00	3,62	4,70	7
2	Середній розряд робіт		4	5	5	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкуроч вологостійкий ОВ-120	м ²	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більш, сорт 1	м ³	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001

Продовження групи 1 (норми з 6 по 10)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	рельєфне різьблення, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-1-6	13-1-7	13-1-8	13-1-9	13-1-10
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	3,25	3,67	4,95	6,05	8,64
2	Середній розряд робіт		4	5	5	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкуроч вологостійкий ОВ-120	м ²	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більш, сорт 1	м ³	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002

Закінчення групи 1 (норми з 11 по 15)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	об'ємне наскрізне різьблення, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-1-11	13-1-12	13-1-13	13-1-14	13-1-15
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	3,66	4,35	5,91	7,40	10,14
2	Середній розряд робіт		4	5	5	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкуроч вологостійкий ОВ-120	м ²	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більш, сорт 1	м ³	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001

Група 2. Реставрація утрачених фрагментів декоративного художнього різьблення в процесі реставрації

Склад роботи:

1. Розташування на композиції збережених фрагментів і замальовок, фотографій втрачених фрагментів різьблення.
2. Підрізування і зачищення місць втрат авторського різьблення.
3. Виготовлення болванок для відтворення утрачених фрагментів.
4. Нанесення малюнка на заготовці.
5. Виконання різьблення з передачею характеру роботи автора.
6. Зачищення відтворених фрагментів.

Вимірник: 1 дм² різьблення

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	плоске різьблення, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-2-1	13-2-2	13-2-3	13-2-4	13-2-5
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	3,09	3,84	4,33	5,11	7,62
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більш, сорт 1	м ³	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001

Продовження групи 2 (норми з 6 по 10)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Рельєфне різьблення, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-2-6	13-2-7	13-2-8	13-2-9	13-2-10
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	3,51	4,68	5,39	6,58	9,40
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більш, сорт 1	м ³	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002

Закінчення групи 2 (норми з 11 по 15)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	об'ємне і наскрізне різьблення, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-2-11	13-2-12	13-2-13	13-2-14	13-2-15
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	4,03	4,95	6,56	8,27	11,35
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більш, сорт 1	м ³	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003

Група 3. Реставрація дрібних утрат, зколів, тріщин і т.п.

Склад роботи:

1. Підготовка місць втрат авторського різьблення.
2. Виготовлення закладень з підбором по кольору й текстурі, та встановлення їх на місце.
3. Шпатлювання дрібних дефектів.
4. Доробка закладень у характері існуючого різьблення.
5. Зачищення відреставрованого різьблення.

Вимірник: 1 дм² розгорнутої поверхні

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	до 10% утрат, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-3-1	13-3-2	13-3-3	13-3-4	13-3-5
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,09	0,15	0,28	0,48	0,66
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більше, сорт 1	м ³	0,00008	0,00012	0,00015	0,00018	0,00018
111-1642	Клей казеїновий	кг	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003

Продовження групи 3 (норми з 6 по 10)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	до 25 % утрат, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-3-6	13-3-7	13-3-8	13-3-9	13-3-10
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,20	0,31	0,49	0,84	1,19
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,002	0,002	0,002	0,002	0,002
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більше, сорт 1	м ³	0,0002	0,0003	0,0004	0,0005	0,00055
111-1642	Клей казеїновий	кг	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004

Продовження групи 3 (норми з 11 по 15)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	До 50% утрат, категорія складності				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-3-11	13-3-12	12-3-13	13-3-14	13-3-15
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,38	0,66	1,0	1,38	2,05
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більш, сорт 1	м ³	0,0003	0,0004	0,0005	0,0006	0,0006
111-1642	Клей казеїновий	кг	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005

Група 4. Зняття й встановлення різьблення

Склад роботи:

1. Зняття старого різьблення з дотримання особливої обережності і його маркірування.(1-4).
2. Розмітка місць встановлення.(5-8).
3. Закріплення виготовленого чи знову відреставрованого різьблення на клеї, дрібних шурупах чи дерев'яних нагелях.(5-8)

Вимірник: 1 деталь (1-4), 1 дм² різьблення (5-8)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Зняття різьблення			
			площа деталі, дм ²			
			до 1	до 5	до 10	понад 10
			13-4-1	13-4-2	13-4-3	13-4-4
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,16	0,08	0,06	0,036
2	Середній розряд робіт		5	5	5	5

Продовження групи 4 (норми з 5 по 8)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Установка різьблення			
			площа деталі, дм ²			
			до 1	до 5	до 10	понад 10
			13-4-5	13-4-6	13-4-7	13-4-8
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,10	0,07	0,049	0,03
2	Середній розряд робіт		5	5	5	5

Група 5. Виконання малюнка в натуральну величину

Склад роботи:

1. Підбір архівних матеріалів.
2. Підготовка картону (папера).
3. Виготовлення малюнка з урахуванням розмірів.
4. Промальовування деталей і уточнення розмірів.

Вимірник: 1 дм² малюнка

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	По архівних матеріалах	По моделях чи аналогах із використанням копіювального верстата
			13-5-1	13-5-2
1	2	3	4	5
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	1,36	0,91
2	Середній розряд роботи		5	5
	Матеріали			
111-316	Картон будівельний лицювальний, марка Л	м ²	0,012	0,012

Група 6. Видалення непридатних масляно-лакових покриттів хімічним способом

Склад роботи:

1. Багаторазове нанесення змивки на поверхню, яка реставрується, з встановленням компресів.
2. Видалення розм'якшеного масляно-лакового покриття після кожного нанесення змивки.
3. Обробка поверхні, яка реставрується, розчинником після кожного розчищення.
4. Доочищення поверхні від залишків непридатного масляно-лакового покриття.
5. Вирівнювання розчищеної поверхні з видаленням шліфувального пилу.

Вимірник: 1 дм² розгорнутої поверхні

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	категорія складності різьблення				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-6-1	13-6-2	13-6-3	13-6-4	13-6-5
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,26	0,39	0,62	0,91	1,33
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
111-1720	Плівка поліетиленова	м ²	0,0012	0,0012	0,0012	0,0012	0,0012
111-843	Розчинник універсальний №645	кг	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
П	Змивка для лаків, емалей, ґрунтівок і шпаклівок	кг	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
П	Вата бавовняна технічна	кг	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
111-0583	Марля побутова сурова, арт.6437	10м	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002

Група 7. Відтворення оздоблювальних покриттів

Склад роботи:

1. Шліфування різьблення.
2. Готування барвного розчину і тонування втрат колірної гами.
3. Покриття лаком три рази з проміжними шліфуваннями.
4. Розрівнювання лакового покриття.

Вимірник: 1 дм² розгорнутої поверхні

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Лакування шеллачним лаком, категорія складності різьблення				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-7-1	13-7-2	13-7-3	13-7-4	13-7-5
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,32	0,39	0,48	0,70	0,83
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,0023	0,0023	0,0023	0,0023	0,0023
1546-98	Шелак	кг	0,0036	0,0036	0,0036	0,0036	0,0036
111-1668	Оліфа натуральна	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004
П	Вата бавовняна технічна	кг	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005
111-622	Міткаль суровий арт.6944	10м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
111-0583	Марля побутова сурова, арт.6439	10м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
1113-180	Спирт етиловий технічний, сорт 1	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004

Продовження групи 7 (норми з 6 по 10)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Лакування нітролаком, Категорія складності різьблення				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-7-6	13-7-7	13-7-8	13-7-9	13-7-10
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,22	0,27	0,36	0,57	0,68
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,0023	0,0023	0,0023	0,0023	0,0023
111-1660	Лак меблевий, НЦ-221	кг	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
1546-98	Шелак	кг	0,0001	0,0001	0,0001	0,0001	0,0001
111-843	Розчинник універсальний №645	кг	0,0009	0,0009	0,0009	0,0009	0,0009
111-1657	Фарби сухі для внутрішніх робіт	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004
П	Вата бавовняна технічна	кг	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005
111-622	Міткаль суворий (суровье) арт.6944	10м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
111-0583	Марля побутова сурова, арт.6439	10м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
1113-180	Спирт етиловий технічний, сорт 1	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004

Продовження групи 7 (норми з 11 по 15)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Полірування, ґрунтування шеллачним лаком, Категорія складності різьблення				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-7-11	13-7-12	13-7-13	13-7-14	13-7-15
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,59	0,69	0,84	1,18	1,37
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,0031	0,0031	0,0031	0,0031	0,0031
1546-98	Шелак	кг	0,0012	0,0012	0,0012	0,0012	0,0012
111-1668	Оліфа натуральна	кг	0,02	0,002	0,002	0,002	0,002
111-1657	Фарби сухі для внутрішніх робіт	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004
П	Політура лужна	кг	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
П	Вата бавовняна технічна	кг	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005
111-622	Міткаль суровий арт.6944	10м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
111-0583	Марля побутова сурова, арт.6439	10м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
1113-180	Спирт етиловий технічний, сорт 1	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004
П	Пемза	кг	0,0012	0,0012	0,0012	0,0012	0,0012
111-1881	Тальк мелений	кг	0,00016	0,00016	0,00016	0,00016	0,00016
1546-41	Олія вазелінова	кг	0,00015	0,00015	0,00015	0,00015	0,00015

Продовження групи 7 (норми з 16 по 20)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Полірування, ґрунтування нітролаком, категорія складності різьблення				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-7-16	13-7-17	13-7-18	13-7-19	13-7-20
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,55	0,63	0,79	1,11	1,29
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003
1546-98	Шелак	кг	0,00009	0,00009	0,00009	0,00009	0,00009
111-843	Розчинник універсальний №645	кг	0,0008	0,0008	0,0008	0,0008	0,0008
П	Пемза шлакова (щебінь пористий з металургійного шлаку) марка 600, фракція від 5 до 10 мм	кг	0,0012	0,0012	0,0012	0,0012	0,0012
П	Політура лужна	кг	0,004	0,004	0,004	0,004	0,004
111-1881	Тальк мелений	кг	0,00016	0,00016	0,00016	0,00016	0,00016
П	Вата бавовняна технічна	кг	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005	0,0005
111-622	Міткаль суровий арт.6944	10 м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
111-583	Марля побутова сурова, арт. 6439	10 м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
1113-180	Спирт етиловий технічний, сорт 1	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004
1546-41	Олія вазелінова	кг	0,00015	0,00015	0,00015	0,00015	0,00015

Закінчення групи 7 (норми з 21 по 25)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Вошіння, категорія складності різьблення				
			I	II	III	IV	особливо складна
			13-7-21	13-7-22	13-7-23	13-7-24	13-7-25
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	0,16	0,23	0,30	0,46	0,55
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6	6
	Матеріали						
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120	м ²	0,00075	0,00075	0,00075	0,00075	0,00075
1546-98	Шелак	кг	0,0011	0,0011	0,0011	0,0011	0,0011
111-1657	Фарби сухі для внутрішніх робіт	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004
111-0878	Скипидар живичний	кг	0,00034	0,00034	0,00034	0,00034	0,00034
1546-10	Віск бджолиний	кг	0,00017	0,00017	0,00017	0,00017	0,00017
114-92	Повість будівельна	м ²	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
П	Вата бавовняна технічна	кг	0,0004	0,0004	0,0004	0,0004	0,0004
111-622	Міткаль суровий арт.6944	10м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
111-0583	Марля побутова сурова, арт.6439	10м	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007	0,00007
1113-180	Спирт етиловий технічний, сорт 1	кг	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004

Група 8. Випилювання орнаменту в дерев'яних елементах будинку ручним способом (народне різьблення)

Склад роботи:

1. Виготовлення шаблону по старому зразку, з підготовкою загального малюнка орнаменту
2. Розмітка по шаблону
3. Випилювання орнаменту
4. Острожка, зачищення, прошкурення і прооліфлення

Вимірник: 1 дм² орнаменту

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Складність орнаменту		
			простий	середній	складний
			13-8-1	13-8-2	13-8-3
1	2	3	4	5	6
1	Витрати праці робітників	люд.-год.	1,85	2,53	3,41
2	Середній розряд робіт		5	5	5
	Матеріали				
112-287	Дошки обрізні дубові довжина 2-6,5 м товщиною 35 мм і більш, сорт 1	м ³	0,003	0,003	0,003
П	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий 0В-120	м ²	0,003	0,004	0,005
111-1668	Оліфа натуральна	кг	0,002	0,002	0,002

Зміст

1 ТЕХНІЧНА ЧАСТИНА.....	1
1.1 Загальні вказівки.....	1
1.1 Правила обчислення обсягів робіт.....	2
1.3 Коефіцієнти до ресурсних елементних кошторисних нормам.....	3
2 НОРМИ.....	4
Група 1. Відтворення втраченого декоративного художнього різьблення.....	4
Група 2.Реставрація утрачених фрагментів декоративного художнього різьблення в процесі реставрації.....	5
Група 3. Реставрація дрібних утрат, зколів, тріщин і т.п.	6
Група 4. Зняття й встановлення різьблення.....	7
Група 5. Виконання малюнка в натуральну величину.....	7
Група 6. Видалення непридатних масляно-лакових покриттів хімічним способом.....	8
Група 7. Відтворення оздоблювальних покриттів.....	8
Група 8. Випилювання орнаменту в дерев'яних елементах будинку ручним способом.....	11
(народне різьблення).....	11
Зміст	12